

नेपाल गजेट

भाग ३

श्री ५ को सरकारद्वारा प्रकाशित

काठमाडौं, ज्येष्ठ २० गते २०२० साल

श्री ५ को सरकार

उद्योग तथा वाणिज्य मन्त्रालय

श्री ५ को सरकारले बनाएको तल लेखिए बमोजिमको नेपाल खानी (सहायता) नियम, २०१६ सर्वसाधारणको जानकारीको लागि प्रकाशित गरिएको छ ।

नेपाल अधिराज्यको खनिज पदार्थ सदुपयोग गर्न गराउननिमित्त खानी उद्योगमा काम गरिरहेका व्यवसायीहरूलाई चालू रहेका भन्दा राम्रो सुगम तथा किफायत हुने तरीका अपनाउन लगाउन र आवश्यक औजार कल सामान सहायता दिन आवश्यक भएकोले नेपाल खानी ऐन, २०१३ को दफा ५ ले दिएको अधिकार प्रयोग गरी श्री ५ को सरकारले देहायको नियमहरू बनाएको छः-

१. संक्षिप्त नाम र प्रारम्भः- (१) यी नियमहरूको नाम नेपाल खानी (सहायता दिने)

नियम, २०१६ रहेकोछ ।

(२) यी नियमहरू तुरुन्त प्रारम्भ हुने छन् र २०२६ सालको आषाढ मसान्तसम्म लागू हुनेछन् ।

२. सहायता दिने व्यवस्थाः- (१) श्री ५ को सरकार उद्योग वाणिज्य मन्त्रालय खानी विभागले यस नियम बमोजिम सहायता दिनको लागि प्रत्येक आर्थिक वर्षमा बढीमा ने.रु. ५०,००० सम्म जुटाउनेछ र यस नियमको व्यवस्था बमोजिम सहायता दिन सक्ने छ ।

(५)

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागू हुनेछ।

(२) उप-नियम (१) बमोजिम सहायता दिँदा खानी विभागले खानीको काम गर्ने व्यवसायी एक जनालाई साल भरमा ने. रू. १०,००० दश हजारमा नबढाई त्यत्ति मोल पर्ने सामान सहायताको रूपमा दिन सक्ने छ ।

३. खनिज सदुपयोग समितिको गठन:- (१) नियम २ बमोजिम सहायता दिँदा खानी विभागलाई आवश्यक सल्लाह र सहायता दिनको लागि खनिज सदुपयोग समिति नामले एउटा समिति खानी विभागमा रहने छ ।

(२) यस समितिमा निम्नलिखित व्यक्ति, रहने छन्:-

- (क) खानी विभागका विभागीय प्रमुख - - - - - अध्यक्ष
- (ख) जियोलाजी डिभिजन प्रमुख - - - - - सदस्य
- (ग) माइनिङ डिभिजन प्रमुख - - - - - "
- (घ) भेटालर्जि डिभिजन प्रमुख - - - - - "
- (ङ) खानी विभागको हेड एकाउण्टेण्ट - - - - - "

४. सहायता माग्नेले निवेदन दिने:- खा १ खोल्न कामको ठेक्का लिएर काम गरिरहेका व्यवसायीले खानीमा काम गर्ने तरीका, खानीबाट झिकेका धाउ केलाउने, धुने, पखाल्ने-समेत गरी चोखो धाउ बनाउने तरीका तथा गाल्ने तरीकासमेत प्रचलित व्यवस्थामा सुधार गर्नको लागि यही नियम बमोजिम यथायोग्य सहायता पाऊं भनी खानी विभागमा निवेदन गर्न सक्ने छ ।

५. निवेदन उपर गरिने कार्यविधि:- (१) नियम ४ बमोजिम पर्न आएको निवेदन समितिमा पेश गरिने छ ।

(२) निवेदनमा उल्लेख भएको मागको कारण युक्तिसंग देखिएमा समितिले विभागबाट आवश्यक प्राविधिज्ञ खटाउन सिफारिश गर्ने छ ।

(३) उप-नियम (२) बमोजिमको सिफारिश प्राप्त भएपछि विभागको कामको रोहमिलाई प्राविधिज्ञ खटाइपठाउने छ ।

(४) खटी गएका प्राविधिज्ञले खानी खोल्ने कामको ठेक्का लिएर काम गरिरहेका स्थानमा गैँ सो खानीको काम तथा निजले गरिरहेको कार्यप्रणालीको तरीका-हल राख्ने गरी अध्ययन गरी के कहाँ त्रुटी भए नभएको विचार गरी के कसरी सुधार ल्याउन सकिने कुराको ध्यान राखी प्रारम्भिक एक्सपेरिमेण्ट (कृयात्मक काम) समेत गरी यस्तो सामान दिन आवश्यक छ यस्तो तरीका अपनाउनु पर्छ र यसबाट फाईँदा वा किफायत हुन्छ भन्ने कुरा दर्शाई अन्य आवश्यक देखिएका कुरासमेत खुलाई आफ्नो शाखा वा प्रशाखा प्रमुख मार्फत रिपोर्ट पेश गर्नुपर्छ ।

६. समितिले सिफारिश गर्ने:- (१) सहायता स्वरूप के कति सामान कुन तरीकाबाट दिने र त्यसमा लाग्ने खर्चको इष्टिमेटसमेत गरी प्राविधिज्ञको रिपोर्ट परेपछि सो रिपोर्ट-समेत समितिमा पेश गरिने छ ।

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

(२) प्राप्त रिपोर्टको आधारमा सो व्यवसायीलाई सहायता दिएमा खनिज उद्योग व्यवसायी र देशको समेत हित हुन्छ भन्ने समितिले ठहराएमा आफ्नो ठहरसहित सिफारिश खानी विभागमा पेश गर्ने छ ।

(३) उप-नियम (२) बमोजिम समितिले सहायता दिनुपर्ने ठराएमा खानी विभागले यस नियम बमोजिम सहायता दिने छ ।

७. सहायता दिने तरीकाः- (१) सहायतामा दिइने सामान साधारण तथा खानी विभागबाट नै डिजाइन भई विभाग कै रेख देखमा तयार हुन सकिने हुनु पर्दछ । कुनै माल सामान बजार खरीद गर्नुपर्ने अथवा झिकाउनपर्ने भएमा सोसमेत विभागले व्यवस्था गरिदिने छ ।

(२) सहायतामा दिइएको सामानको भुक्तानी लिइने छैन ।

(३) सहायतामा दिइएको सामानमा काम गर्ने तरीका विभागबाट नै सिकाइनेछ ।

८. सहायता पाउनेको कर्तव्यः- (१) यस नियम बमोजिम कुनै सहायता प्राप्त भएमा त्यस्तो सहायता प्राप्त गर्ने व्यवसायीले विभागबाट तोकिएको ढाँचा बमोजिम सो सामानबाट भएको गरेको काम गरेको स्पष्ट देखिने गरी अर्ध वार्षिक विवरण प्रत्येक ६।६ महीनामा खानी विभागमा पेश गर्नुपर्दछ ।

(२) सहायतामा सामान पाउने व्यवसायीले विनाकारण सो सामान उपयोग नगरी राखेमा सो सामानको मोल पूरा भुक्तानी बुझाउन पर्ने । वा सो सामान खाी विभागमा ल्याई बुझाउनुपर्दछ ।

(३) आफ्नो खानी बन्द हुनगएमा सहायतामा पाएको सामान खानीको काम गर्ने अथ कुनै व्यक्तिलाई दिनु भन्ने विभागको आदेश भएमा निजलाई र नभए विभागमा नै ल्याई फिर्ता बुझाउनुपर्दछ ।

९. खानी विभागले रेखदेख गर्नेः- यस नियम बमोजिम सहायता दिइएकोमा खानी विभागले त्यस्तो व्यवसायमा सन्तोषजनक काम भए नभएको बराबर जाँचबुझ गर्दै रहनु- पर्दछ । आफू कहाँ पेश भएको विवरणबाट वा जाँचबुझबाट सन्तोषजनक काम नभएको देखिएमा त्यस्तो सहायतामा दिइएको सामान फिर्ता लिने वा त्रुटी देखिएकोमा सुधार गरिदिनेसमेत विभागले आवश्यक ठहर गरी कारवाइ गर्नेछ ।

१०. कार्यविधि सम्बन्धी उप-नियम बनाउनेः- ऐन र यस नियममा बाधा नपर्ने गरी समितिले आफ्नो कार्यपद्धतिको सम्बन्धमा उप-नियम बनाउन सक्नेछ ।

आज्ञाले-

कृष्णबम मल्ल

श्री ५ को सरकारको सचिव,
उद्योग तथा वाणिज्य मन्त्रालय ।

आधिकारिक मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

मुद्रण विभाग, सिंहदरबार

१३८
आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।